

Nově
přepřacované
a rozšířené
vydání

NAVÍC

Drupal jako e-shop

Tvorba vlastních
modulů

Jan Polzer

Drupal 7

**Podrobný
průvodce tvorbou
a správou webů**

Postavte si web za půl hodiny
Výuka na cvičebním webu
Tipy, triky a řešení problémů

CD obsahuje

- Cvičební web
- Instalace českého Drupalu
- Rozšíření a témata vzhledu

 PRESS

Jan Polzer

Drupal 7

Podrobný průvodce tvorbou a správou webů

Computer Press, a. s.
Brno
2011

Drupal 7

Podrobný průvodce tvorbou a správou webů

Jan Polzer

Computer Press, a. s., 2011. Vydání první.

Jazyková korektura: Veronika Ukropová

Sazba: Petr Klíma

Obálka: Martin Sodomka

Komentář na zadní straně obálky: Martin Domes

Technická spolupráce: Jiří Matoušek,

Zuzana Šindlerová, Dagmar Hajdajová

Odpovědný redaktor: Martin Domes

Technický redaktor: Jiří Matoušek

Produkce: Petr Baláš

Computer Press, a. s.,

Holandská 3, 639 00 Brno

Objednávky knih:

<http://knihy.cpress.cz>

distribuce@cpress.cz

tel.: 800 555 513

ISBN 978-80-251-3445-0

Prodejní kód: K1916

Vydalo nakladatelství Computer Press, a. s., jako svou 3917. publikaci.

© Computer Press, a. s. Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být kopírována a rozmnožována za účelem rozšiřování v jakékoli formě či jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu vydavatele.

Stručný obsah

Úvodem	17
1. Představení Drupalu.....	21
2. Instalace Drupalu.....	37
3. Postavte si web za půl hodiny	55
4. Seznamte se s jádrem Drupalu	103
5. Nastavení webu podrobně.....	171
6. Vše o vkládání obsahu.....	189
7. Menu, bloky a další prvky stránky	225
8. Správa uživatelů v Drupalu.....	241
9. Témata vzhledu.....	253
10. Vytvořte si vlastní moduly	291
11. Užitečná vylepšení základní instalace Drupalu	323
12. Drupal jako e-shop	387
13. Jak se postarat o svůj web	403
14. Nejčastější problémy s Drupalem	411
Závěr	415
Výchozí databázové tabulky Drupalu 7	417
Rejstřík.....	421

Obsah

Úvodem	17
Co vás v knize čeká	17
Poděkování autora	18
Přiložené CD	18
Zpětná vazba od čtenářů	18
Dotazy.....	18
Errata	19

KAPITOLA 1

Představení Drupalu

21

Novinky v Drupalu 7	21
Nová administrace.....	21
Nové moduly	23
Zabudovaná podpora obrázků	24
Změny v tématech vzhledu	24
Novinky nejen pro vývojáře	26
Další novinky v Drupalu 7	26
Drupal je víc než jen správce článků	26
Drupal pro firemní web	26
Drupal jako správce nečlánekového obsahu	28
Drupal jako e-shop.....	28
Drupal jako vývojová platforma.....	31
Požadavky na webhosting nebo server	31
Webový server.....	32
Databáze	32
PHP	34
Další nastavení na serveru	35

KAPITOLA 2

Instalace Drupalu

37

Složky a soubory Drupalu	37
Přehled souborů a složek.....	37
Jak nakopírovat Drupal na server	39
Příprava na webhostingu / serveru.....	40
Databáze	40

Oprávnění pro zápis.....	41
Soubor settings.php	41
Úprava nastavení PHP	42
Složka sites a multiinstalace Drupalu	42
Nakopírování českého překladu a instalačního profilu	43
Grafický instalátor.....	43
Výběr instalačního profilu.....	43
Výběr jazyka	44
Otestování požadavků	44
Nastavení databáze.....	45
Instalace profilu	46
Nastavení webu	47
Dokončení.....	48
Úpravy konfiguračního souboru.....	48
Nastavení databáze a sdílené tabulky.....	49
Základní adresa.....	50
Nastavení session a cookies	51
Nastavení webu	51
Úprava výkonu	51
Přepsání řetězců	52
Blokování IP adres.....	52
Kdy, proč a jak upravit .htaccess	52
Jak je to s cronem v Drupalu 7	53

KAPITOLA 3

Postavte si web za půl hodiny

Cíl této kapitoly	55
První kroky po instalaci, zapnutí nezbytných modulů	56
Úprava nastavení.....	57
Přehled modulů	58
Témata vzhledu	59
Bloky	60
Ovládací panel, nástěnka.....	62
Upravte si zkratky.....	62
Kategorizace obsahu a sekce webu.....	63
Správa kategorií.....	64
Vkládání termínů.....	65
Propojení termínů s články.....	66
Jak na tagy – značkování obsahu	68
Navigační menu	69
Několik slov k menu v Drupalu 7	69
Vytvoření navigace pro vzorový web	70
Vložení obsahu	72
Typy obsahu v Drupalu.....	73
Vkládání článků.....	73

Vkládání stránky s odkazem do menu	76
Správa uživatelů	77
Nastavení a registrace uživatelů	78
Uživatelské role a oprávnění	79
Vytvoření nových uživatelů	82
Ankety	82
Vytvoření ankety	83
Stránka s výpisem anket	85
Prohlížení odpovědí	87
Diskuzní fórum	87
Vytvoření kontejnerů	87
Vytvoření fór	88
Vkládání příspěvků do fóra	90
Kontaktní formulář	91
Kategorie kontaktního formuláře	92
Jak doplnit text k formuláři?	94
Vyhledávání	95
Zpracování statistik	98
Kdo čte vaše články?	99
Drupal a žebříčky návštěvnosti	100

KAPITOLA 4

Seznamte se s jádrem Drupalu..... 103

Aggregator – Drupal jako RSS čtečka	103
Oprávnění a nastavení	103
Jak pracovat s agregátorem	104
Příklad – RSS agregátor v ukázkovém webu	106
Block – doplňkové prvky stránky	106
Oprávnění a pozice bloků	106
Nové bloky a úprava stávajících	108
Blog – příspěvky vašich čtenářů na webu	110
Oprávnění	110
Nastavení a vkládání příspěvků do blogu	110
Book – Drupal jako online dokumentace	111
Oprávnění	112
Nastavení	112
Vytvoření knihy	113
Color – upravte si barvy webu	115
Jak upravit barvy témat vzhledu	115
Comment – rozproutěte diskuzi pod články	117
Oprávnění	117
Nastavení komentářů	117
Vkládání komentářů a jejich správa	118
Contact – kontaktní formulář pro web i uživatele	119

Oprávnění a nastavení	119
Kontaktní formulář pro uživatele	120
Content Translation	120
Contextual links – kontextové odkazy pro snadnější práci	121
Dashboard – nástěnka pro správce webu.....	122
Database logging – informace o dění na webu	124
Field – když chcete více než jen nadpis a tělo příspěvku.....	125
Field SQL storage – ukládání políček do databáze	126
Field UI – uživatelské rozhraní k doplňkovým polím	127
Doplnění políček k obsahu.....	128
Zobrazení informací z políček u obsahu	129
Políčka a uživatelé.....	130
Políčka a kategorie	131
File – políčko pro nahrávání souborů	131
Přidání políčka File k obsahu.....	132
Filter – zabraňte zobrazení nechtěných HTML značek.....	134
Oprávnění modulu Filter.....	134
Nastavení modulu Filter	134
Forum – vytvořte si na webu diskuzi	135
Help – nápověda se vždy hodí	137
Image – políčko pro nahrávání obrázků	138
Připojení obrázků k příspěvku.....	138
Jak nastavit zobrazení obrázků.....	140
List – políčko umožňující výběr ze seznamu.....	140
Locale - překlad uživatelského rozhraní Drupalu	142
Překlad uživatelského rozhraní	143
Menu – bez navigace ani ránu.....	144
Správa menu.....	144
Node – základní modul pro vkládání obsahu.....	146
Oprávnění modulu Node	146
Nastavení modulu Node = typy obsahu	147
Number – políčko pro vkládání číselných hodnot.....	148
OpenID – alternativní přihlašování do Drupalu	149
Options – políčko pro výběr z více hodnot	150
Overlay – součást administračního rozhraní Drupalu 7.....	150
Path – upravte si adresy příspěvků	151
PHP filter – když chcete vložit kód PHP do bloků nebo příspěvků... ..	153
Poll – vše pro tvorbu anket na webu	153
RDF – vylepšete příspěvky pro vyhledávače.....	155
Search – umožněte uživatelům prohledávat obsah.....	156
Shortcut – zrychlete si administraci webu.....	157

Statistics – kdo a proč chodí na váš web?	158
Oprávnění modulu Statistics	158
Nastavení statistik na webu	159
Prohlížení statistik.....	159
Syslog – ukládání informací o webu do syslogu.....	159
System – nezbytná součást webu s Drupalem.....	160
Oprávnění modulu System.....	160
Systémové nastavení Drupalu.....	161
Taxonomy – rozdělte si obsah do kategorií.....	161
Oprávnění modulu Taxonomy	162
Práce s kategoriemi	162
Testing – vytvořte si testovací prostředí	163
Spuštění testů.....	164
Text – jednoduché textové políčko	164
Toolbar – lišta s administračním menu	165
Tracker – přehled nejnovějších příspěvků na webu	166
Trigger – spouštěč různých akcí na webu	167
Update manager – mějte přehled o aktualizacích Drupalu i doplňkových modulů.....	167
Nastavení aktualizacího modulu	168
Informace o aktualizacích pro váš web.....	168
User – vše pro správu uživatelů	169
Oprávnění modulu User.....	169
Kde hledat nastavení správy uživatelů	170

KAPITOLA 5

Nastavení webu podrobně 171

Lokalizace Drupalu.....	171
Čistá URL.....	172
Nastavení titulní stránky webu.....	173
Datum a čas.....	174
Jak na vlastní formát data.....	175
Jak přizpůsobit vyhledávání.....	176
Jak upravit pořadí výsledků hledání	177
Souborový systém Drupalu	178
Úprava administrační části.....	180
Doplňkové informace v administraci.....	180
Jak zrychlit načítání stránky.....	181
Jak vyprázdnit cache.....	183
Instalace doplňkových modulů a témat vzhledu	183
Instalace a správa modulů.....	183
Jak odinstalovat modul.....	185

Co jsou a k čemu slouží závislosti	185
Instalace a správa témat vzhledu	186
Nastavení témat vzhledu	186

KAPITOLA 6

Vše o vkládání obsahu 189

Kategorie jako pomůcka pro rozdělení obsahu	189
Kategorie nebo políčka?	189
Vytvoření slovníku a přidání termínů	190
Připojení slovníku k článku nebo k uživatelskému profilu	191
Stránka nebo článek?	193
Stránka na firemním webu	193
Osobní blog a články?	193
Vlastní typ obsahu a jeho výhody	194
Jak přidat vlastní typ obsahu	194
Úprava komentářů u zvoleného typu obsahu	196
Nadpis nepodceňujte	197
Tělo obsahu a co s ním	197
Úvodník	198
Nastavení automatického krácení příspěvků	198
Vkládání obrázků	200
Nastavení automatických úprav obrázků	200
Políčko pro nahrávání obrázku a jeho zobrazování	201
Jak vytvořit ikonku článku	203
Vytvoření stylu obrázku pro ikonku článku	203
Vytvoření políčka pro ikonku	203
Nastavení zobrazení ikonky	205
Úprava kaskádových stylů	205
Vyzkoušejte dodatečnou úpravy ikonky	206
K čemu slouží formáty textu	207
Administrace formátů textu	207
K čemu slouží filtry	209
Výchozí filtry v Drupalu	209
Je důležité pořadí filtrů?	209
Poznámka do logu a revize	210
Jak pracovat s revizemi	211
Kdy je výhodné aktivovat revize jako výchozí	211
Komentáře k článkům	212
Výchozí nastavení komentářů pro daný typ obsahu	212
Nastavení komentářů při editaci uzlu	213
Komentáře a doplňková políčka	215
Jak sledovat nové komentáře na webu	215
Jak se bránit spamovacím komentářům	215

Jak vkládat obsah za jiného uživatele a jak připravit články na webu před

spuštěním	216
Úpravy existujících článků.....	217
Hromadné úpravy příspěvků.....	217
Filtrování přehledu	218
Nezapomeňte na ovládací panel	219
Jak připravit diskuzní fórum	219
Kontejnery	219
Fóra.....	220
Fórum samotné.....	221
RSS výstup z webu	221
Nastavení RSS výstupu.....	222
Vícejazyčný obsah na webu.....	223

KAPITOLA 7

Menu, bloky a další prvky stránky..... 225

Proč nestačí jedno menu?	225
Vytvoření nového menu	226
Primární a sekundární odkazy.....	228
Vytvoření položky menu.....	228
Přidání odkazu do menu při editaci uzlu.....	229
Přehled výchozích bloků.....	230
Bloky, regiony a jejich pozice na stránce	231
Výchozí regiony	232
Viditelnost bloků.....	232
Jak nastavit viditelnost bloku	234
Vytvořte si vlastní blok	234
Jak vytvořit nový blok	234
Bloky a reklama na webu.....	236
Jak se vyhnout problémům se zobrazováním reklamy	236
Jak zobrazit reklamu jen pro nepřihlášené uživatele	236
K čemu slouží akce?	236
Kde najdete akce	237
Kde najdete spouštěče.....	238
Prakticky: e-mailové upozornění na nový obsah	239

KAPITOLA 8

Správa uživatelů v Drupalu 241

Uživatelé a jejich pravomoci	241
Uživatelské role.....	242
Nastavení uživatelů	243
Registrace uživatelů.....	245
Avatary – ano či ne?.....	246

Jak na nepohodlné návštěvníky	247
Poloautomatika chránící před vkládáním vulgarismů	248
Nastavení uživatelských profilů.....	248
Jak doplnit políčka k uživatelskému profilu.....	248
Nastavení zobrazení nových políček	250
Přihlašovací mechanismy	250
Jak hromadně odhlásit všechny uživatele	251
Jak do administrace bez bloku pro přihlášení	251

KAPITOLA 9

Témata vzhledu 253

Struktura témat vzhledu	253
Šablonovací systém.....	253
Kde začít	254
Automatický generátor témat – Artisteer.....	256
Soubory tvořící témata vzhledu	257
Soubor .info	258
Struktura souboru *.info.....	258
Regiony	259
Vlastnosti.....	259
Kompletní ukázka souboru *.info	260
Šablona HTML.....	261
Výchozí podoba šablony	261
Dostupné proměnné	261
Šablona regionů.....	262
Výchozí podoba šablony	262
Dostupné proměnné	262
Šablona stránky.....	263
Výchozí podoba šablony	263
Dostupné proměnné	266
Šablona uzlu.....	267
Výchozí podoba šablony	267
Dostupné proměnné	268
Šablona komentářů	270
Výchozí podoba šablony	270
Dostupné proměnné	271
Šablona bloků	272
Výchozí podoba šablony	272
Dostupné proměnné	272
Šablona obrázku uživatele	273
Soubor template.php.....	273
Jak ovlivnit šablonu html.tpl.php.....	274
Odkazy na předchozí a následující článek	275
Úprava stránky s profilem uživatele	278

Úprava údržbové stránky	278
Výchozí podoba šablony a dostupné proměnné	279
Úpravy pomocí template.php	280
Template suggestions – návrhy šablon podle určení	281
CSS a JavaScript v tématu vzhledu	282
Téma vzhledu a kaskádové styly	282
Téma vzhledu a JavaScript	283
Úprava přihlašovacího formuláře	283
Jak efektivně tvořit témata vzhledu	284
Používejte vývojové nástroje	285
Pomocné moduly	287

KAPITOLA 10

Vytvořte si vlastní moduly..... 291

Struktura modulů	291
Pomůcky pro vývojáře	292
Eclipse	293
VS.PHP	294
Zend Studio, Dreamweaver a další	295
Modul pro vývojáře – Devel	295
Soubor .info	299
Jak modulem vytvořit novou stránku	300
Hook_menu – adresa stránky a záznam v menu	300
Funkce pro vytvoření obsahu stránky	303
Výpis údajů z databáze	304
Praktická ukázka	304
Jak vygenerovat nový blok	306
Definice bloku	306
Vytvoření obsahu bloku	307
Drupal a formuláře	308
Vytvoření formuláře	309
Validace dat ve formuláři	314
Zpracování dat z formuláře	315
Zpracování údajů o nastavení Drupalu a modulů	315
AJAX (AJAH) funkcionalita, aneb zpracování dat bez opětovného načtení stránky	317
Instalace modulu a vytvoření tabulky v databázi	319
Instalace modulu	319
Zapnutí modulu	320
Aktualizace modulu	320
Odinstalace modulu	320
Úprava obsahového uzlu před jeho zobrazením	320
Vytvořte si novou akci	321

KAPITOLA 11

Užitečná vylepšení základní instalace Drupalu.....323

Drupal a SEO.....	323
Global Redirect – přesměrování systémových URL.....	324
Metatags – doplnění a editace značek meta.....	326
Pathauto – automatická tvorba aliasů.....	326
Redirect.....	328
Page title.....	330
XML Sitemap.....	330
Transliteration – zbavte se diakritiky.....	333
Odstranění diakritiky z názvů nahrávaných souborů.....	334
Odstranění diakritiky z URL.....	334
Captcha a Mollom – ochrana nejen před komentářovým spamem.....	334
Modul Captcha.....	335
Modul Mollom.....	337
Google Analytics a sledování návštěvnosti webu.....	340
Propojení s Google Analytics.....	341
Propojení se službou Piwik.....	342
Plánovač publikace obsahu.....	344
Vizuální editory v Drupalu.....	346
Wysiwyg – zapouzdření pro vizuální editor.....	347
Šablony pro editor.....	350
IMCE – správce obrázků pro editor.....	352
Doplňky pro IMCE.....	354
FileField Paths – nenahrávejte všechny soubory do jedné složky.....	355
Nastavení modulu FileField Paths.....	356
CCK – doplňky k modulu Field.....	357
CCK.....	358
References.....	358
Field permissions.....	359
Field group.....	360
Date.....	360
FileField Sources.....	361
Views – vlastní výběry obsahu a uživatelské vyhledávání.....	361
Instalace a první kroky s modulem Views.....	362
Vytvoření stránky s výpisem uzlů.....	365
Vytvoření bloku s nadpisy uzlů nebo obsahem políček.....	366
Kombinace stránky a bloku v jednom View.....	368
Uživatelské filtrování.....	369
Export a klonování Views.....	370
Úprava vzhledu Views.....	370
Lightbox a Drupal – efektní zobrazení obrázků.....	371
Nastavení modulu Colorbox.....	372
Jak použít modul Colorbox s obrázkovými políčky.....	373

Drupal a fotogalerie?	374
Jak vytvořit jednoduchou fotogalerii	375
Webform – naklikněte si vlastní formuláře	377
Výchozí nastavení modulu Webform	377
Tvorba nového formuláře	378
Zpracování dat z formuláře	380
Upozorňování na nové příspěvky	381
Propojení Drupalu a diskuzních fór	382
Drupal a video	383
Vylepšené kešování	384

KAPITOLA 12

Drupal jako e-shop 387

Übercart – seznámte se	387
Nastavení e-shopu	388
Uživatelská oprávnění	390
Nastavení obchodu	391
Nastavení košíku	392
Nastavení katalogu	392
Nastavení plateb	393
Nastavení objednávek	394
Nastavení produktů	396
Produkty	397
Vytvoření katalogů	397
Vkládání produktů do e-shopu	397
Balíčky produktů	400
Objednávky a zákazníci	400
Statistiky e-shopu	401

KAPITOLA 13

Jak se postarat o svůj web 403

Zálohování webu s Drupalem	403
Ruční zálohování	403
Záloha pomocí modulu Backup and Migrate	404
Přenos Drupalu z počítače na internet	406
Jak postupovat při aktualizacích	407
Jak na upgrade Drupalu	408

KAPITOLA 14

Nejčastější problémy s Drupalem 411

Pomoc, vidím jen bílou stránku	411
Zápis kódu PHP do nastavení mi shodil web	412

Nefungují mi interaktivní položky na stránce.....	412
Po zapnutí nového modulu přestal web fungovat.....	412
Proč se mi web pomalu načítá?	412
Kde hledat češtinu k modulům	413
Závěr	415
Úspěšně jste rozjeli vlastní web?	415
Kam pro další informace.....	416
 PŘÍLOHA	
Výchozí databázové tabulky Drupalu 7	417
 Rejstřík	421

Úvodem

Kniha, kterou právě držíte v rukou, navazuje na několik předchozích knih o redakčním systému Drupal, které nakladatelství Computer Press vydalo jako jediné v České republice. Tento redakční systém zažívá stále vzrůstající popularitu a v různých žebříčcích oblíbenosti se drží na prvních třech místech, spolu se systémy Joomla a WordPress.

Je to již potřetí, co píši zcela novou knihu o redakčním systému Drupal. Po dvou vydáních knihy o kompletní tvorbě webu postaveného na Drupalu 5 a Drupalu 6 a po knize 333 tipů a triků pro Drupal nyní čtete zcela novou knihu, která je určena pro zájemce o Drupal 7. Nejedná se o upravené vydání předchozích knih. Tato je zcela nová svým obsahem i konceptem, který reflektuje přání a podmínky čtenářů, které jsem za poslední roky shromáždil ve své e-mailové schránce. Věřím tedy, že s knihou budete spokojeni a splní vaše očekávání ještě více než mé předchozí tituly.

Co vás v knize čeká

Po seznámení s Drupalem, jeho instalací a novinkami v Drupalu 7 vás kniha provede tvorbou vzorového webu pomyslného kulturního centra, na kterém se objevují články, běžné stránky s řídko aktualizovaným obsahem, kontaktní formulář, fórum, obrázky a další prvky. Celá tato část knihy je orientována ryze prakticky a bez zdlouhavého vysvětlování vám ukáže a naučí vás, jak vytvořit funkční, v reálu použitelné webové stránky s Drupalem.

V následující části knihy jsou popsány jednotlivé moduly redakčního systému Drupal, a to jak z pohledu jimi nabízených funkcí, tak z pohledu uživatelských oprávnění, která poskytují. Další kapitoly pak opět praktickým způsobem rozvádějí práci s moduly, které ve standardní instalaci Drupalu najdete.

Nechybí ovšem ani popis doplňkových modulů, které si můžete stáhnout z webových stránek drupal.org a zásadně s nimi rozšířit funkcionalitu Drupalu. Většina praktických ukázek pro práci s těmito moduly se odvolává na ukázkový web ze začátku knihy, takže získáte představu, jak je možné dané moduly v praxi skutečně využít. V knize nechybí popis tvorby galerií, práce s obrázky, nebo třeba vytvoření elektronického obchodu.

Ve dvou kapitolách pamatuji také na zkušenější uživatele, kteří se s Drupalem již obeznámí/obeznámili a rádi by se pustili do tvorby vlastních témat vzhledu a vlastních doplňkových modulů. Protože je tato problematika natolik rozsáhlá, že by vydala na dvě samostatné knihy, bylo samozřejmě nutné ji zredukovat na ty nejpodstatnější informace. Najdete tu tedy popis základní struktury a tvorby vzhledových šablon pro systém Drupal i tipy na jejich úpravu. Kapitola o tvorbě modulů ukazuje implementace základních funkcí drupalovského API pro práci s databázemi a tvorbu formulářů.

Kniha je určena jak začínajícím drupalistům, tak těm pokročilým, kteří se chtějí dozvědět více o tom, jak funguje Drupal 7 a jak je možné jej nastavit a upravovat. Nečekejte zde ale tipy pro základní obsluhu počítače a práci s internetem. Abyste zvládli s Drupalem pracovat, nemusíte být znalí tvor-

by webových stránek, ale rozhodně vám to pomůže. Co naopak znát musíte a kniha vám nevysvětlí, je práce s archivy a povědomí o tom, co je a jak může fungovat databáze.

Poděkování autora

Na tomto místě bych rád poděkoval čtenářům mých předchozích knih o Drupalu, kteří velkou měrou přispěli svými nápady a připomínkami k výsledné podobě této nové knihy. Děkuji také všem čtenářům webu *maxiarel.cz*, na základě jejichž dotazů ve fóru jsem mohl zjistit, jaké potíže s Drupalem vás nejčastěji trápí.

Mé poděkování patří také celé komunitě okolo Drupalu a množství dobrovolníků organizujících srazy drupalistů, přednášky, prezentace a samozřejmě překlady Drupalu do češtiny. Bez nich by tento redakční systém v našich končinách měl jen malou šanci na úspěch a nedosáhl by současné popularity.

V neposlední řadě se mé poděkování vztahuje i na tvůrce Drupalu, Driese Buytaerta.

Přiložené CD

Ke knize přiložené CD obsahuje nejen instalaci Drupalu 7 včetně české lokalizace, ale také řadu doplňků a rozšíření a hlavně cvičební web, na němž můžete postupy popsané v knize cvičit rovnou při čtení pasáží knihy.

CD stačí vložit do mechaniky počítače, aby se automaticky otevřelo uživatelské rozhraní. V případě, že se rozhraní nespustí, nebo používáte jiný operační systém než Windows, pak rozhraní spustíte poklepáním na soubor *spustit_CD.html* v kořenové složce disku.

Zpětná vazba od čtenářů

Nakladatelství a vydavatelství Computer Press, které pro vás tuto knihu připravilo, stojí o zpětnou vazbu a bude na vaše podněty a dotazy reagovat. Můžete se obrátit na následující adresy:

redakce PC literatury
Computer Press
Spielberk Office Centre
Holandská 3
639 00 Brno

nebo

sefredaktor.pc@cpress.cz

Dotazy

Máte-li s knihou jakýkoli problém, kontaktujte nás pomocí formuláře na adrese <http://knihy.cpress.cz/k1916>, kde klepněte na odkaz **Poslat komentář**. Pokusíme se udělat vše, abychom vám ho pomohli vyřešit.

Computer Press neposkytuje rady ani jakýkoli servis pro aplikace třetích stran. Pokud budete mít dotaz k programu, obraťte se prosím na jeho tvůrce.

Errata

Přestože jsme udělali maximum pro to, abychom zajistili přesnost a správnost obsahu, chybám se úplně vyhnout nedá. Pokud v některé z našich knih najdete chybu, ať už chybu v textu nebo v kódu, budeme rádi, pokud nám ji nahlásíte. Ostatní uživatelé tak můžete ušetřit frustrace a pomoci nám zlepšit následující vydání této knihy.

Veškerá existující errata zobrazíte na adrese <http://knihy.cpress.cz/k1916> po klepnutí na odkaz **Errata**.

KAPITOLA 1

Představení Drupalu

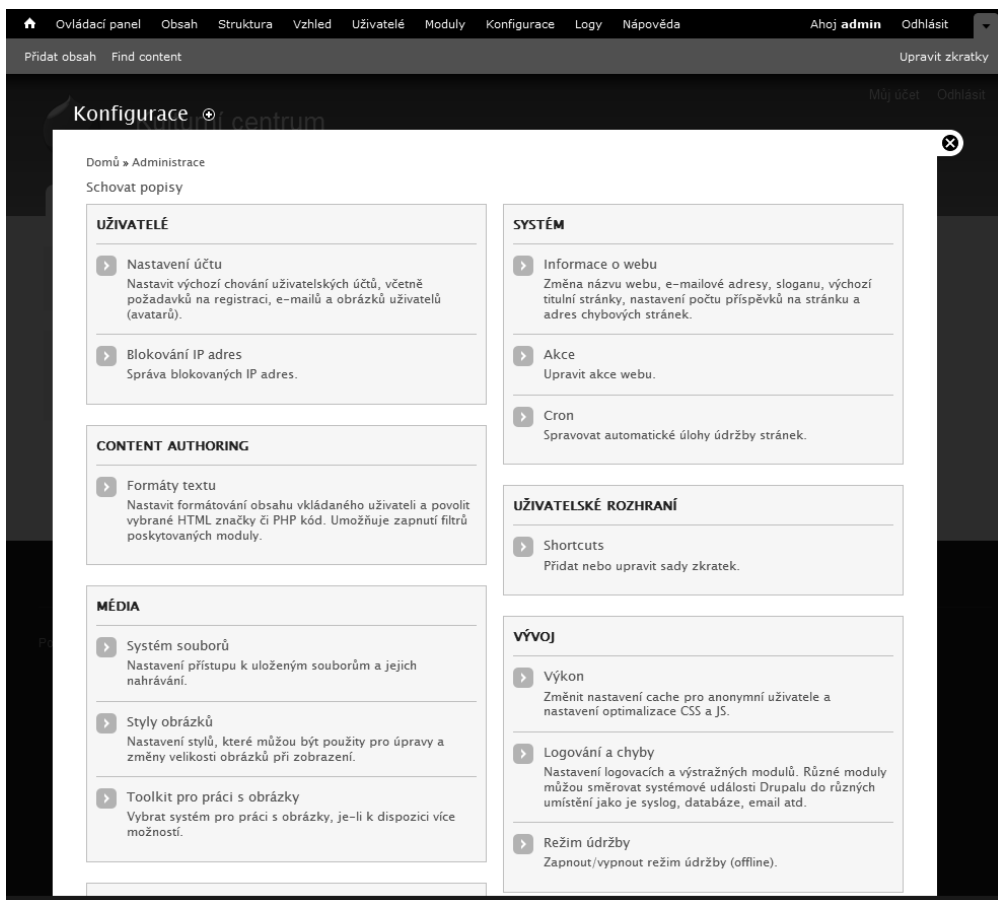
Novinky v Drupalu 7

Drupal 7 přichází po několika letech vývoje se zásadními novinkami v uživatelském prostředí administrace, ve funkční výbavě svého jádra, v rychlosti i dalších aspektech. V porovnání s předchozími verzemi Drupalu se také mírně mění jeho nároky na server, respektive na webhosting, kde bude provozován. Nemusíte se ale bát – tam, kde vám nyní Drupal běží bez problémů, by měla fungovat i jeho sedmá verze.

Nová administrace

Hned po přihlášení do administrace Drupalu 7 si všimnete výrazné změny. Správce webu nyní vidí u horní části obrazovky doplňkovou černou lištu s nabídkami umožňujícími rychlý přístup do jednotlivých částí webu bez toho, že byste museli zdlouhavě proklepávat navigační nabídku v bočním panelu a čekat na načtení dílčích stránek, jako tomu bylo v předchozích verzích. Nové administrační menu (viz obrázek 1.1) je velmi podobné modulu **Administration menu** (drupal.org/project/admin_menu), který jste si mohli doplnit do předchozích verzí Drupalu.

Administrace je také dále zjednodušena tím, že na všech stránkách Drupalu nyní uvidíte rychlé odkazy pro úpravu různých prvků na stránce. Typicky se jedná například o bloky. Zatímco dříve jste museli jít nejprve do sekce **Prvky webu** → **Bloky**, leckdy pracně najít v seznamu příslušný blok a poté se přepnout do jeho administrace, nyní se do ní dostanete odkazem, který se zobrazí hned při najetí myši nad konkrétní blok na stránce. Užitečná je funkcionality nového modulu **Shortcut**, který umožňuje nadefinovat položky administračního menu

Obrázek 1.1: Administrační prostředí Drupalu 7

pro nejčastěji navštěvované stránky administrace. Práci urychlí i modul Contextual link, jak můžete vidět na obrázku 1.2.

Určitě oceníte možnost jednoduššího přidávání modulů a nových témat vzhledu. Zapomeňte na jejich kopírování přes FTP klienta, vše lze provést rovnou z administrace. Podobně lze řešit také aktualizace modulů pro vaši instalaci Drupalu.

Z pohledu administrace došlo k několika přesunům týkající se nastavení práv jednotlivých uživatelů a jejich skupin. V Drupalu 7 jsou práva opatřena výstižnějšími popisky. Nastavení **Vstupních formátů** bylo přejmenováno na **Formáty textu** a navíc lze každé uživatelské roli přiřadit určitý **Formát textu** jako výchozí – dříve to bylo možné jen s doplňkovým modulem **Better Formats** (drupal.org/project/better_formats). Nastavení práv k nim se přesunulo do hlavní správy oprávnění. Drupal 7 dále přináší vylepšenou podporu pro integraci vizuálních editorů, vylepšení správy časových zón nebo více přetahovatelných položek v administraci.

Uživatelé, kteří měli na svém hostingu problémy se spouštěním procesu *cron.php* a řešili to například doplňkovým modulem **Poormanscron** (drupal.org/project/poormanscron), budou potěšeni, že

Obrázek 1.2: Bloky lze velmi rychle upravit díky odkazům modulu Contextual links

spouštění cronu, tedy plánovaných úloh, si řeší již přímo administrace Drupalu. Navíc je spouštění cronu zabezpečeno, takže v případě, že zpracovává náročnější úlohy a nějaký vtípaček vám jej neustále spouští mimo naplánovaný čas, nedojde k zahlcení požadavků na web.

Jestliže jsem výčet změn začal změnou prostředí administrace, musím jej ukončit dalším výrazným zpříjemněním – tentokrát viditelným při úpravě obsahu. V dosavadních verzích Drupalu bylo pod polem pro zadání obsahu množství rozbalovatelných sekcí, ve kterých jste nastavovali vstupní formáty, jméno uživatele a datum publikace, připojovali jste soubory nebo vytvářeli revize. To vše je nyní seskupeno do vertikálních panelů, pomocí kterých si rychle zobrazíte příslušný formulář. Vkládání obsahu a zejména upřesnění jeho vlastností je nyní mnohem přehlednější.

Obrázek 1.3: Vertikální panely jsou novým ovládacím prvkem Drupalu 7

Nové moduly

Drupal 7 obsahuje řadu nových modulů, na jejichž přehled se podrobněji podíváme v samostatné kapitole. Tou hlavní novinkou je ale zahrnutí modulu Fields, políček pro obohacení obsahu. Standardně má každý typ obsahu v Drupalu k dispozici pouze nadpis a tělo. S pomocí doplňkových políček můžete formulář pro vkládání obsahu obohatit o další prvky. Drupal není určen jen jako správce článků na webových magazínech, takže použijete-li jej například pro vytvoření webu nějaké

realitní kanceláře, upravíte pomocí doplňkových políček formuláře pro vkládání obsahu tak, aby se kromě názvu a popisku nemovitosti vkládaly do samostatných polí i popisy inženýrských sítí, výměra, dostupnost a další informace.

Doplňková políčka však nemusejí být přidána jen k obsahu. Rozšířit jimi můžete vkládání informací o uživateli, komentáře a také termíny v kategoriích. Jako políčka se chovají i úvodníky a těla obsahu, což bude zajímat především vývojáře modulů a témat – v kódu budou moci k těmto informacím přistupovat snáze. Dobrá zpráva pro tvůrce vícejazyčných webů – políčka spolupracují s lokalizačním modulem.

Z předchozích verzí Drupalu jistě znáte modul **Content Constuction Kit, CCK** (drupal.org/project/cck). Jeho možnosti jsou nyní zabudovány do jádra Drupalu 7 ve formě modulu **Fields**. Z původní sady se pouze oddělily moduly **Field permissions** (drupal.org/project/field_permissions) pro správu oprávnění k jednotlivým polím, **Field group** (drupal.org/project/field_group) pro seskupování políček do sekcí a **Content Copy** pro kopírování definic políček. Tyto moduly budou dále poskytovány samostatně a budete si je moci do Drupalu 7 doplnit.

Další nový modul zajišťuje podporu **RDF**. Jedná se o speciální části HTML kódu, které dovede zpracovat například internetový vyhledávač k tomu, aby správně určil datum článku, kategorie, jméno autora a další informace.

Zabudovaná podpora obrázků

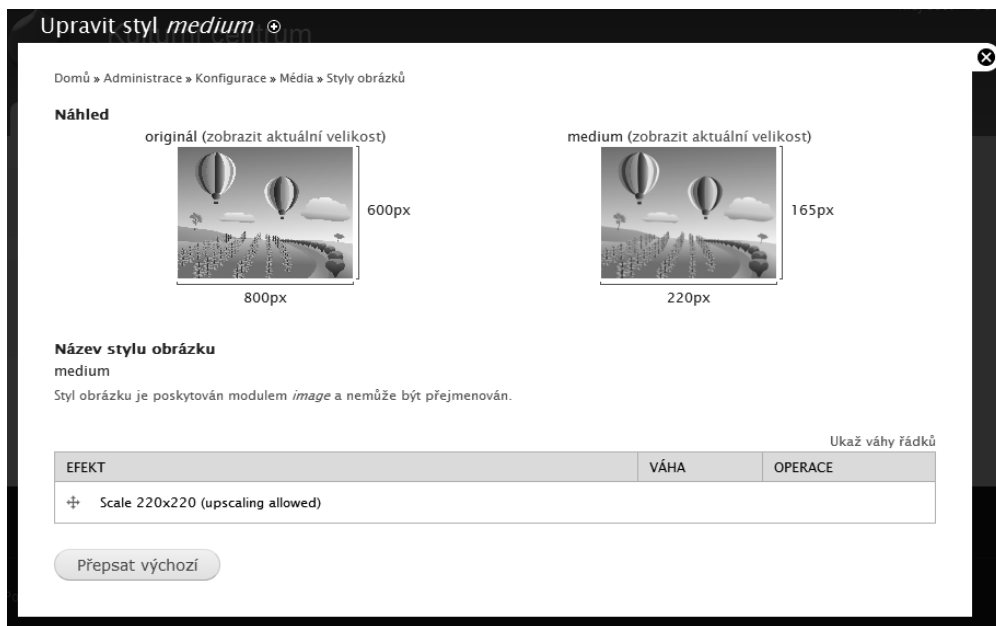
Se zahrnutím rozšiřujících políček obsahu v Drupalu 7 souvisí i zabudovaná podpora pro vkládání obrázků. Řada webových vývojářů si řekne – konečně. Drupal totiž trpěl přetlakem nabídky doplňujících modulů pro práci s obrázky. Nyní obsahuje několik zabudovaných modulů, které vám umožní provádět s obrázky základní úpravy a zobrazovat je ve formě doplňkových políček, viz obrázek 1.4.

V Drupalu 7 se nachází zabudovaný modul **ImageCache** (drupal.org/project/imagecache), jehož funkcionality a především ovládání je zde výrazně vylepšeno. S jeho pomocí necháte Drupal automaticky zmenšovat a jinak upravovat obrázky připojené k obsahu. S pomocí modulu **Fields** je pak zobrazíte vedle obsahu, což doposud řešil samostatný modul **ImageField** (drupal.org/project/imagefield).

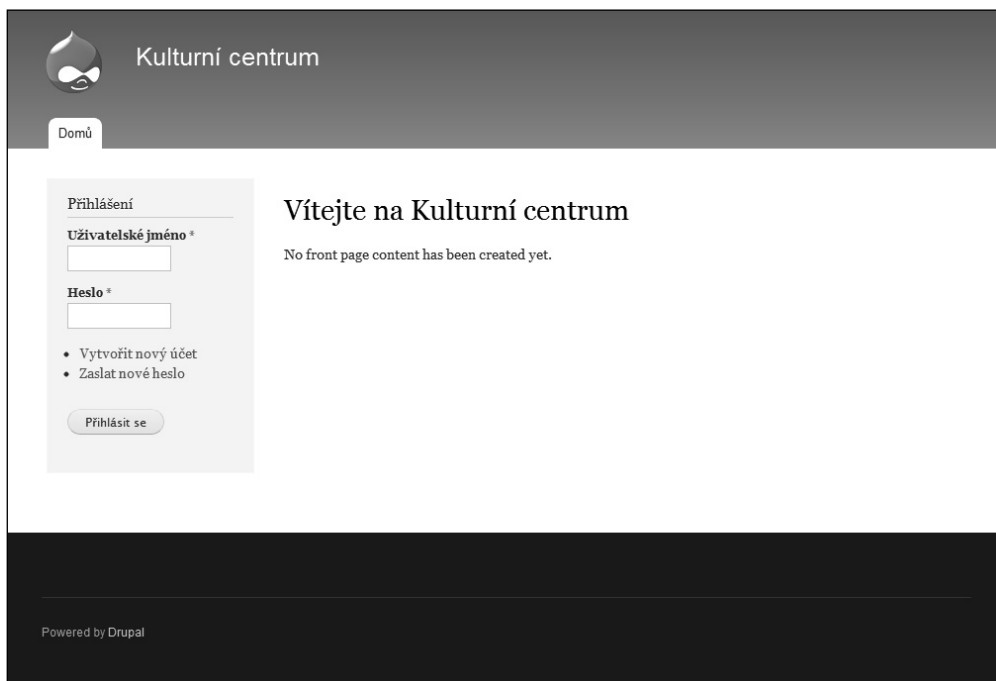
Změny v tématech vzhledu

Drupal 7 obsahuje nové základní téma vzhledu nazvané **Bartik**. To převzalo úlohu **Garlandu** coby standardního a výchozího tématu vzhledu Drupalu po jeho instalaci. Řada vývojářů témat používala Garland coby výchozí vzhled pro další úpravy a výsledky nebyly nejlepší. Garland není ideální na seznámení s tím, jak téma vzhledu pro Drupal funguje. Proto do Drupalu 7 přidali jeho vývojáři nové téma nazvané **Stark**. Vzhledově je velmi chudé, avšak umožní vám lépe pochopit výchozí strukturu HTML a CSS témat vzhledu v Drupalu. Součástí vylepšeného provedení administrace Drupalu 7 je také nové téma vzhledu nazvané **Seven**.

Ze základní instalace Drupalu 7 zmizela témata **Bluemarine**, **Chameleon** a **Pushbutton**. Jejich vzhled nebyl nijak oslnivý, přesto, pokud je používáte, nezhoufejte. Tato témata se nadále budou dát stáhnout jako samostatné projekty.

Obrázek 1.4: Nástroj pro nastavení úprav obrázků je zabudován do jádra Drupalu

Obrázek 1.5: Drupal 7 s výchozím tématem vzhledu Bartik

Novinky nejen pro vývojáře

Drupal 7 nepřináší pouze novinky v obsluze, ale také ve svém kódu a v podpoře vývojářů, respektive jejich rozšiřujících modulů a témat vzhledu. Nově zde najdete dokumentaci funkcí `hook_*`() zabudovanou přímo do jádra Drupalu. Po zapnutí příslušného modulu se vám zprovozní testovací prostředí i se sadou testů, takže před spuštěním webu do ostrého provozu vše řádně vyzkoušíte s pomocí užitečných nástrojů.

Dochází ke změnám v komunikaci s databázemi. Drupal 7 vyžaduje rozšíření PHP s názvem **PDO**, které slouží ke komunikaci s různými databázemi. To je součástí PHP od verze 5.1 a v Drupalem 7 vyžadovaném PHP 5.2 by mělo být bez problémů. Jen se musíte ujistit, že váš poskytovatel nemá z nějakého důvodu podporu PDO ve své instalaci PHP vypnutou – není to až tak neobvyklá situace. Drupalovské API přidává podporu pro sestavení SQL příkazů INSERT, UPDATE, DELETE a MERGE, nejste omezeni jen na výběrový SELECT. Přibyla podpora pro replikace, transakce, vícenásobné vkládací příkazy, zpožděné inserty a další. Drupal se tak stává více použitelný pro podniková řešení. Drupal 7 přináší podporu databázi SQLite a u MySQL využívá jako výchozí engine InnoDB místo tradičního MyISAM. Díky tomu nabízí lepší škálovatelnost a integritu.

Další významnou změnou je práce se soubory jako objekty pomocí funkcí `file_load()`, `file_save()`, a `file_validate()`. Přeprocessovaná podpora souborů umožňuje napojení na cloudová úložiště jako je Amazon S3 nebo zpracování souborů z jiných služeb, například obrázků z Flickr.

Používají-li vaše doplňkové moduly nebo témata JavaScriptovou knihovnu jQuery, bude vás zajímat, že Drupal 7 obsahuje tuto knihovnu ve verzi 1.4.x. Dále v něm najdete knihovnu jQuery Forms 2.52 a jQuery UI 1.8.x.

Další novinky v Drupalu 7

Drupal 7 přináší mnoho nového, kromě výše uvedených změn a vylepšení, jsou to například možnost instalace z příkazového řádku, bezpečnější systém hesel a přihlašování, podpora účtů OpenID vedených u Google, lepší podpora pro multisite instalace, prohledávání obsahu nezávisle na jazykové verzi, možnost importu OPML do RSS agregátorů, nastavení aktualizací u agregátorů, vylepšená podpora optimalizací pro webové vyhledávače nebo lepší ošetření dlouho trvajících úloh. Nemělo by se tedy stávat, že uvidíte chybovou obrazovku hlásící, že doba zpracování PHP skriptu povolila nastavený časový limit (většinou půl minuty).

Drupal je víc než jen správce článků

Častou chybou mnoha tvůrců webových stránek je skutečnost, že se na Drupal dívají jen jako na prostředek pro správu článků na webovém magazínu. To je samozřejmě jen omezený pohled, způsobený zřejmě možnostmi některých jiných CMS – systémů pro správu obsahu. Drupal je velmi univerzální nástroj, který může kromě webových magazínů pohánět nejrozličnější typy webů – od naprosto jednoduchých firemních nebo osobních prezentací o několika stranách, až po rozsáhlé projekty, které kombinují články se sociální sítí.

Drupal pro firemní web

Uvažujete-li o nových firemních stránkách, nebo o jejich inovaci, pak je Drupal vhodným řešením pro případ, že požadujete:

- ◆ řešení nezávislé na jednom dodavateli
- ◆ možnost přenosu webu na libovolný server (míněno nezávislostí na serveru dodavatele)
- ◆ možnost aktualizace obsahu svépomocí, bez dodavatele webu
- ◆ zabudovanou onsite optimalizaci pro vyhledávače – SEO

I když je Drupalu často vytýkána poněkud strohá uživatelská přívětivost, poskytne vám výborné základy pro aktualizace obsahu na vašem webu. Pokud jej obohatíte o vizuální editor a další doplňky, nebude mezi ním a jinými systémy pro správu obsahu rozdíl. Jeden z tvůrců PHP, Rasmus Lerdorf, se dokonce ve francouzských novinách Le Monde vyjádřil v tom směru, že je dnes prakticky nemožné

Jan Polzer Knihy a články Životopis Kontakt

Domů Webové stránky Redakční systémy Texty na zakázku PC poradenství Software Ceny

Webové stránky, Drupal a softwarové poradenství nejen pro Brno

Webová prezentace je dnes základem úspěchu v podnikání. Pokud ještě svůj internetový otásk nemáte, případně byste rádi změnilí nevyhovující staré současně webové prezentace, jsem tu pro vás. Specializuji se na firemní prezentace a webové magazíny. Mé služby mimo jiné zahrnují:

- ✓ Analýza stávajícího webu a převod dat
- ✓ Výběr vhodného redakčního systému
- ✓ Kompletní zpracování od grafiky po nakodování
- ✓ SEO optimalizaci webu
- ✓ Vytvoření textů na zakázku

Rovněž nabízím placené softwarové poradenství v oblasti internetu a kancelářských aplikací.

Kdo je Jan Polzer?

Vážení přátelé, budoucí klienti a spolupracovníci. Znamená se Jan Polzer a nabízím vám své služby v oblasti tvorby webových stránek a vytvoření textů na zakázku. Vedle toho mohu poskytnout také počítačovým poradenstvím a tvorbu softwaru na míru. Dále nabízím fotografování ve spojení s tvorbou webu.

Jsem pro vás schopen zajistit kompletní realizaci webových stránek - od těch nejjednodušších složených jako firemní vizitka na webu, až po ty náročnější, jako jsou různé webové magazíny a rozsáhlejší firemní portály.

Při implementaci webových systémů pro správu obsahu se specializuji na redakční systémy Drupal a WordPress.

S prázdninami jsem bohatě zkušeností. Od roku 2000 pravidelně publikuji ve významných tiskových i internetových médiích a jsem také autorem několika knih o počítačích a internetu.

Díky svým bohatým zkušenostem mohu nabídnout počítačové poradenství a pomoc s nepřehlednými programy nebo problémy v operačním systému.

Rovněž nabízím vývoj softwaru na zakázku a na míru podle přání klienta.

V případě zájmu o moje služby vám nabízím dlouhodobou spolupráci a maximální flexibilitu. Prohlédněte si prosím podrobně nabídku svých služeb pomocí horního navigačního menu.

Služby nabízím nejenom v Brně, máte-li tedy například zájem o vytvoření webu na systému Drupal a firma není vašim sídlem, není problém se domluvit po internetu.

Těším se na spolupráci. Jan Polzer

Hledat na tomto webu:

Zajímavé články

Sometimes they go bad... [Go How to Restore a Corrupted Back-up](#)
 Vyhledávejte novou aplikaci Twitteru pro Android
 SP1 pro Windows 7 bude vyřazen do dvou měsíců
 Nový Flash Player vyřadí váš počítač 10x méně
[Stahujte Firefox 4 dnes 11](#) další

Navštivte moje webové projekty

[Magazín Haxionet.cz](#)
[Katalog BrnoMasáže.cz](#)
[Cirkusovce Chovotického.cz](#)
[Backup HowTo - vše o zálohování dat](#)
[Photo HowTo - vše o fotografování](#)
[Archive screenmání a volném použití](#)
[Články o Windows 7](#)
[Články o Drupalu](#)

Kurzy CMS Drupal Praha a Brno

V počítačové škole GOPAS učím v kurzech věnovaných redakčním systémům Drupal. Výuka probíhá v Praze a Brně.

PHP - redakční systém Drupal

28.02.11 - kurz Drupalu, GOPAS Praha
 31.03.11 - kurz Drupalu, GOPAS Praha

Uvorbu modulu a pokračující tvorba témat

vošledu pro redakční systém Drupal

03.03.11 - kurz programování v Drupalu, GOPAS Praha
 17.03.11 - kurz programování v Drupalu, GOPAS Praha

Klepnutím na název kurzu si zobrazíte detailnější informace na stránkách GOPASu.

Rádu let pilu do odborných médií o počítačích, internetu, softwaru a tiskárnách. Využijte nabídku **textů na zakázku**.

Při tvorbě webu se specializuji na redakční systém **Drupal**. Neppel jsem o něm první žesku knihu a vytvořil s ním řadu webů.

Přemýšlíte nad tím, zda je pro vás výhodnější nabídka vytvoření statického webu nebo stránky a administrace? **Poradím vám.**

Zaujala vás nabídka některých mých služeb? V tom případě mě neváhejte **kontaktovat**. Odpovím co nejdříve.

(c) Jan Polzer 2010. Cestovná 15, 602 00 Brno, IČ: 195 84 411, DIČ: CZ002293839. Zapsán v Žu město Brno dne 4. 6. 2005, evd. č. 370308-47944-01. Web šabl. na systému Drupal. sitemap.xml

Obrázek 1.6: Ukázka firemního webu postaveného na Drupalu – www.polzer.cz

vytvořit proprietární alternativu k Drupalu. To demonstruje, že Drupal je díky své komunitě a možnostem rozšiřitelnosti prakticky nedostižný. Z hlediska firemních investic do webových stránek se jistě vyplatí. Administrace v Drupalu 7 je mnohem přívětivější než dříve, a především zabudované optimalizace pro vyhledávače a nově i podpora RDF vám zajistí, že na vaše weby se dostanou zákazníci i bez předražených investic do SEO poradenství.

Poznámka k přívětivosti administrace

Na základě mých předchozích knih se ozvalo mnoho čtenářů s tím, jak jim Drupal pomohl ušetřit finance při tvorbě webových stránek pro vznikající firmy. Své weby si tito podnikatelé udělali svépomocí, aniž by měli hluboké znalosti tvorby webů. Dlužno dodat, že výsledky byly mnohem kvalitnější, než kdyby se dotyční pokoušeli splácet několik HTML stránek v nějakém generátoru nebo vizuálním editoru.

Drupal jako správce nečlánekového obsahu

Drupal je CMS, systém pro správu obsahu. A dovede ji na výbornou. Ovšem obsah nejsou pouze články. Jsou to profily uživatelů, stránky s textem, nabídky realitní kanceláře, inzeráty na seznamce nebo v bazaru, informace o produktu na prezentačním webu a cokoli dalšího, k čemu chcete čas od času přistoupit přes administrační rozhraní a upravit to. Na rozdíl od jiných systémů postavíte na Drupalu webové stránky s jakýmkoli typem obsahu, který je třeba spravovat, s neuvěřitelnou lehkostí. Článekové magazíny jsou typickým scénářem, Drupal ale využijete i u těchto typů webů:

- ◆ firemní weby a osobní prezentace
- ◆ zpravodajské portály
- ◆ produktové weby
- ◆ komunitní weby, viz speciální distribuce Drupal Commons (acquia.com/products-services/drupal-commons)
- ◆ katalogy čehokoli
- ◆ weby pro stahování softwaru
- ◆ kalendáře a weby s registracemi do konferencí
- ◆ anketní portály
- ◆ informační portály zpracovávající externí data
- ◆ intranetové portály
- ◆ seznamky a inzertní weby
- ◆ katalogy fotografií
- ◆ weby s videoklipy, a to streamovanými z vlastního serveru nebo přebíranými

Drupal jako e-shop

Pro e-shopová řešení existuje velké množství kvalitních open source systémů a snad ještě větší počet komerčních řešení. Drupal není primárně určen pro vytvoření e-shopu. Jde o systém pro práci s obsahem, nikoli o řešení zpracovávající platby a dostupnosti produktů. Ovšem s pomocí rozšiřujícího modulu **Übertcart** (www.ubercart.org) i Drupal proměníte v kvalitní e-shopové řešení. Pro tento účel nabízí vše potřebné:

The screenshot shows the website **maxiorel** with the title "Přehled českých webhostingů". The navigation menu includes: Domů, Webhosting, Serverhosting, Hosteři, Články, Fórum, O webu, Kontakt. The main content area is titled "Webhosting pro Drupal" and contains a description of the hosting services. Below this is a grid of product cards, each representing a different hosting plan with its name and price in Kč. On the right side, there is a search filter for "Hledání hostingů" with tabs for "Webhosting" and "Serverhosting". The filter includes a search box, dropdown menus for "Hoster" and "Platforma", and checkboxes for "Podporované aplikace", "Podporované databáze", and "Podporované skriptování". A "Hledat" button is also present. At the bottom right, there is a promotional banner for "INSHOP 4" and "DOMÉNA CZ ZDARMA" with a "Reklama" label.

Obrázek 1.7: Drupal využitý coby katalog na webu hostingy.maxiorel.cz

- ◆ správu produktů, balíčků, slev a zákazníků
- ◆ nákupní košík
- ◆ podporu mnoha metod placení, včetně provázanosti na elektronické platby kartou
- ◆ podporu platebních bran
- ◆ třídění produktů do kategorií a skupin
- ◆ správu faktur a objednávek
- ◆ nejrůznější přehledy

K výše uvedenému si přičtete všechny funkce samotného Drupalu, možnost odesílání newsletterů s doplňkovým modulem **Simplenews** (drupal.org/project/simplenews) a máte k dispozici kvalitní řešení pro elektronický obchod.